

— Διὰ νὰ ᾔναι ἡ ἐργασία ἀληθῶς σωτήριος ὑπάρχουσι τρεῖς ὅροι ἀπαράβατοι :

α'. Πρέπει νὰ τηρῆται πάντοτε ὁ μέσος ὅρος διὰ τῆς ἀποφυγῆς πάσης ὑπερβολῆς «σπεῦδε βραδέως.»

β'. Νὰ γίνηται μετ' εὐχαριστήσεως, ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ, εἰς κατάλληλα ἀντικείμενα.

γ'. Νὰ μεσολαβῶσι διαστήματα ἀναπαύσεως καὶ νὰ ποικίλονται αἱ ἐνασχολήσεις. Εἶναι τοιαύτη τοῦ ἡμετέρου πνεύματος ἡ φύσις, ὥστε, ἡ ποικιλία ἀνακουφίζει περισσότερον τῆς ἀναπαύσεως.

\*\*

— Πάντοτε ἀκούειν, πάντοτε σκέπτεσθαι, πάντοτε μανθάνειν, τοῦτο ἐστὶ ζωή. Ὅστις δὲν ἀποβλέπει πλέον εἰς τι, ὅστις δὲν μανθάνει τι, δὲν εἶναι ἄξιος τοῦ ζῆν.

\*\*

— Ἡ ὑπομονὴ εἶναι τὸ στήριγμα τῆς ἀδυναμίας· ἡ ἀνυπομονησία εἶναι ἡ καταστροφή τῆς δυνάμεως.

### ΠΟΡΙΣΜΑ.

Ποτὲ ὁ ὑπερήφανος δὲν ἔχει καλὸν τέλος  
Καὶ μένει μόνος ἔρημος καὶ ἄνευ βοηθείας  
Ὅταν ἐπέλθῃ κατ' αὐτοῦ τῆς θείας τιμωρίας,  
Ἀφεύκτου ἐκδικήσεως θανατηφόρον βέλος.

### ΠΟΙΗΣΕΙΣ

#### Κανεῖς ;

Κανεῖς ; κανεῖς ;... Δὲν ἐννοεῖς καὶ δὲν καταλαμβάνεις  
Τῆς λέξεώς σου τῆς πικρᾶς τὸ βάθος, ὦ νεᾶνις.  
Λοιπὸν κανεῖς δὲν σ' ἀγαπᾷ ; οὔτε ἐγὼ ἀκόμα ;  
ὦ ! νὰ τὸ λέγῃ δύναται τὸ ἄδικόν σου στόμα.  
Πλὴν τοῦτο μόνον, ἡ καλὴ ψυχὴ σου δὲν πιστεύει  
Εἰς ὅ,τι λέγεις, οὐδ' αὐτὴ σοὶ τὸ ὑπαγορεύει.

Ἄ ! ἐὰν ᾔτο γεγονὸς καὶ πρᾶγμα ἐὰν ᾔτο,  
Ἀλήθεια τὸ ψεῦδός σου αὐτὸ ἂν ἐκαλεῖτο,  
Ἀλλοίμονον καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ἐσέ ἀκόμα...  
Θὰ ᾔτο ἡ καρδίᾳ μου νεκρά, τυφλὸν τὸ ὄμμα  
Καὶ ἡ γλυκεῖα σου μορφή, μορφή νεκρὰ ἐπίσης.  
Μὴ προκαλοῦσα ἔρωτα, παλμούς καὶ συγκινήσεις.

Καὶ ὅμως, κόρη, κάλλιον γνωρίζεις σὺ τῶν ἄλλων  
Ποῖαν ἐντός μου θύελλαν γεννᾷς, ὅποιον σάλον,  
Καὶ πόσον ἡ καρδίᾳ μου ἐνθουσιᾷ καὶ πάλλει  
Ὅποταν ἄσμα ἔρωτος τὸ χεῖλός σου μὲ ψάλλει...  
Ἄν ἀγαπᾷσαι κάλλιστα σὺ μόνῃ τὸ γνωρίζεις  
Καὶ ὅμως ἔτι δύνασαι σκληρῶς νὰ μὲ ὑβρίζης.

Αὐτὴν τὴν λέξιν ἀπαιτῶ νὰ μὴ τὴν εἴπῃς πλέον...  
Εἶναι τὸ μῦρον καὶ πνοὴ καὶ γλῶσσα τῶν ἀνθέων,  
Καὶ τῆς ψυχῆς ἥτις ἀνθεῖ θερμῶς λατρευομένη  
Ἡ πίστις εἶναι ἄρωμα, ψυχὴ πεφιλημένη.  
ὦ ! πίστευσε, δὲν σ' ἀπατᾷ τὸ στόμα μου νεᾶνις,  
Καὶ θέλω νὰ μὲ ἐννοῇς, νὰ μὲ καταλαμβάνῃς.

Ἴσως μὲ εἶπον σπάταλον παλμῶν καὶ αἰσθημάτων  
Ὅτι μὲ φράσεις σοὶ λαλῶ γνωστῶν μου μαθημάτων...  
Ἴσως σὲ εἶπον... πλὴν πολλὰ νὰ εἶπουν εἰμπορῶσι  
Εἶν' ἡ κακία ἄπειρος κ' οἱ λατρευταὶ τῆς τόσῃ.  
Ἐγὼ δὲν λέγω τίποτε, ζητῶ νὰ μ' ἐννοήσης.  
Θέλω σὺ μόνῃ νὰ πεισθῇς καὶ τότε θὰ σιγήσης.

Τί ἂν εἰς χρόνον ἔφηβον καὶ πλέον παρελθόντα  
Ἄν εἰς ἡμέρας ἔαρος καὶ ἔτη μειδιῶντα,  
Τί ἂν παιδίον—χρυσάλλῃς εἰς τῆς ζωῆς τοὺς κήπους  
Ἐνῷ ἐπέρων τὰς στιγμὰς τοῦ βίου τὰς ἀλύτους,  
Μ' ἐν ἄνθος συνηντήθημεν εἰς μυρωμένον μέρος  
Καὶ ὀπισθέν του ἀφανῆς ἐνέδρευεν ὁ ἔρως ;

Τί ἂν μ' ἐμέθυσ' ἡ πνοὴ τοῦ ἄνθους ἡ εὐώδης,  
Τί ἂν ἡ δίψα ἔκαιε τὰ χεῖλη μου φλογώδης,  
Κ' ἠθέλησα τὴν δρόσον του νὰ πῶ νὰ ῥοφήσω ;...  
Ἐπόθουν νὰ ἀγαπήθω πολὺ καὶ ν' ἀγαπήσω...  
Ἄν ᾔτο τ' ἄνθος ἄγριον κ' ἡ δρόσος δολοφόνος  
Τί πταίω ἂν πλησίον του μὲ ἔρριψεν ὁ πόνος.

Τί πταίω ἂν γοητευθεὶς τυφλός, παράφρων πλέον  
Τρεῖς χρόνους τὴν ἐλάτρευον πᾶσαν στιγμὴν ἐκπνέων.  
Τί πταίω ἂν τῇ ἡγείρᾳ βωμὸν εἰς τὴν καρδίαν  
Κ' εἰδωλολάτρης μὲ στυγνὴν φανατισμοῦ μανίαν  
Γονυπετῆς ἐνώπιον πᾶσαν στιγμὴν ἐκείνης  
Ἐρρόφων δηλητήριοις εἰς κύπελλον ὀδύνης.

Τί πταίω ἐὰν ἀνελθὼν μετὰ βαρεῖαν ζάλην  
Καὶ μετὰ μέθην λογικοῦ ἂν τὴν ἡγάπων πάλιν.  
Τὰ πάντα τῇ ἐδώρησα, εἶχον κενὰ τὰ στήθη

Κ' ἐνῶ ἐπόθουν κ' ἤθελον νὰ τὰ πληρώσ' ἡ λήθη  
Καὶ τὴν καρδίαν ἔβλεπα ἐρημωμένην ὅλην  
Ἐπήρχετ' ὁ κατακτητὴς σ' τὴν ἀλωθεῖσαν πόλιν.

Κ' ἐκεῖ ἐν μέσῳ οἰμωγῶν καὶ μέσῳ ἐρειπίων  
Ἐμαίνετο ἡ μνήμη της, ἀχόρταγον θηρίον,  
Μάτην εἰς δρόμους μακρυνούς ἐν μέσῳ τῶν δρυμῶνων  
Ἐζήτουν τὸν ἀκοίμητον ν' ἀποκοιμήσω πόνον.  
Κ' εἰς θάλασσαν καὶ εἰς ξηρὰν καὶ εἰς νεκρὰν γαλήνην  
Κ' εἰς τρικυμίαν ἔβλεπα παντοῦ, παντοῦ ἐκείνην.

Μάτην κ' ἐκεῖ εἰς τῶν μαχῶν τὰς φοβεράς θυέλλας  
Ἐνθα ἐγέννων κεραυνούς τὰ ὄπλα καὶ νεφέλας,  
Μάτην εἰς κάμινον πυρὸς καὶ ποταμούς αἱμάτων  
Σαρκοῦς ἐζήτων τραύματα, ἀντὶ ψυχῆς τραυμάτων...  
Οἶμοι! κ' ἐκεῖ εἰς συμπλοκήν, ἀκόμη λυσσαλέαν  
Κ' ἐκεῖ τὴν ἔβλεπον ὠχρὰν κ' ἐκπληκτικῶς ὠραίαν.

ὦ! νὰ σιγήσω ἄφες με... τ' ὁμολογῶ φοβοῦμαι  
Ὅποτεν τὴν ἐνθυμηθῶ καὶ τὴν διανοοῦμαι.  
Καὶ ἂν κατόπιν ἱεραὶ ἐπῆλθον τόσαι θλίψεις  
Κ' ἰάθη τῆς καρδίας μου ὁ μαρασμὸς, ἡ σῆψις,  
Κ' ἐὰν ἐπέρασαν βραδεῖς τῆς λήθης τόσοι χρόνοι  
Ἐπηρεάζουν τὴν ψυχὴν τοιοῦτοι πάντα πόνοι.

Ἰδοὺ τὸ μόνον μυστικόν, τ' ἀπόρρητον τὸ μόνον  
Τῆς παιδικῆς καρδίας μου καὶ τῶν ἐφήθων χρόνων.  
Δὲν ἔχω ἄλλο... πιστεύουν κ' ἐρεύνησαν ἀκόμα...  
Ἐν μνήμα εἰς τὰ στήθη μου θὰ εὖρης καὶ ἐν πτώμα  
Κ' εἰς τὴν καρδίαν μου νωπὰ ὀλίγα ἄνθη νέα.  
Πάναγνα ἄνθη, ἄθικτα καὶ ὡς ἐσὲ ὠραῖα.

Καὶ σὲ τὰ δίδω... ὡς αὐτὰ δὲν θὰ βλαστήσουν πλέον...  
Εἶναι τὸ ἔαρ μου αὐτὸ θαρῶ τὸ τελευταῖον.  
Ὅταν τὰ ἄνθη πέσωσιν αὐτὰ νεκρά, ὦ κόρη,  
Ἐν ἄστρον εἰς τοῦ οὐρανοῦ τὰ δώματα θεώρει.  
Μὴ μὲ ζητήσης εἰς τὴν γῆν, μὲ βλέμμα συμπαθείας.  
Βλέπε τὸ ἄστρον τὸ χλωμόν ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας.

Ἀθήνησι κατὰ Φεβρουάριον 25 1885.

Ἐμμανουὴλ Στρατιουδάκης.

### Ὁ Ψαρόζης.

Ψαρόζικη βαρκοῦλα ἀρμενίζει  
καὶ εἶναι φορτωμένη μὲ δίχτυων σωρούς,  
γοργά-γοργά τὰ κύματα ξεσχίζει,  
βαθὺ ἀνοίγει δρόμο καὶ σκορπάει ἀφρούς...

Στὰ δίχτυα ἄνω εἶναι ξαπλωμένα  
μὲ τόση χάρη! δύο κορίτσια μὴ χάρᾶ,  
καὶ κάπου-κάπου ὁμιλοῦνε μ' ἕνα  
ποῦ κάθεται κοντὰ τους... ἄς τὸν πῶ Ψαρόζ...

Ἀράζει ἡ βαρκοῦλα... μία, μία,  
πηδοῦν ἡ κόραις ἀπ' τὰ δίχτυα στὴν ξηρά,  
μὲ γέλια, μὲ χάρᾶ καὶ μ' εὐθυμία,  
μὰ... πιάνουνε τὰ δίχτυα... τὸν Ψαρόζ.

Μάιος τοῦ 1884.

Κ...

### Πόθος.

Ἦθελα νᾶμουν δάκρυο τὰ μάτια σου νὰ ὑγραίνω,  
Λύπη κρυφὴ τὴν ὄψι σου γλυκὰ νὰ τὴν χλωμαίνω,  
Παράπονό σου τρυφερό, θλιμμένη μὴ ματιά σου,  
Καρδίᾳ μέσα στὰ στήθη σου, παλμὸς μὲς' στὴν καρδίᾳ σου.  
Ἦθελα νᾶμουν σκέψι σου νὰ ζῶ στὸ μέτωπό σου,  
Χαρὰ μονάκριβη νάνηθω εἰς τὸ χαμόγελό σου...

Ἦθελα νᾶμουν τῶναιρο τοῦ ὕπνου σου τὸ βράδι  
—Ζέφυρος στὴ γαλήνη σου, ἀχιτίδα στὸ σκοτάδι.  
Χλωμό λουλοῦδι στὴ δροσιὰ τοῦ Μαΐ σου ν' ἀνθίζω,  
Ἀχνὸ νὰ ζῶ στὰ στήθη σου καὶ θλίψι νὰ σκορπίζω,  
Καὶ νᾶμουνα στὸν κῆπό σου ἐγὼ τὸ μυρωμένο  
Κλαδὶ ξεροῦ κυπαρισσιῦ σὲ ῥόδο ἀκουμπισμένο.

Ἀθήνησι κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1882.

Ἐμμ. Στρατιουδάκης.

### Ῥεμβασμὸς

Οἱ κάμποι ὅλοι, τὰ βουνὰ τοῦ κῆκου ἀνθοβολοῦνε  
καὶ δύο, δύο τὰ πουλιὰ,  
μὲ τὴ γλυκειὰ τους τὴ λαλιὰ  
τὸ Μάϊ χαιρετοῦνε

Καὶ ἡ ἀστερόφωτη νυχτιὰ τὸ ἀσημένιο κύμα  
γλυκοφιλεῖ τὴν ἀμμουδιὰ,  
ἄχ ἡ δική μου ἡ καρδίᾳ  
μοιάζει μὲ μαῦρο μνημα.